

VILÁGOS SÁG

II. ÉVFOLYAM

AZ ERDÉLYI MAGYAR NÉP LAPJA

10. SZÁM

1919 és 1945

A román hadvezetőség hadiközleményeiben naponta olvashatjuk a részleteket a demokratikus román hadsereg önfeláldozó harcáról a fasizmus ellen. De a szovjet hadijelentések is gyakran emlékeznek meg azoknak a román csapatoknak és parancsnokoknak vitéz tetteiről, akik ma Budapest utcáin házról-házra vitt hős harcbán segítik a Vörös Hadsereget a még ellenálló hitlerista bandák megsemmisítésében.

Most másodszer van a román hadsereg Budapesten. Sokan vannak, akik ebben sem látnak mást, mint „magyar végzetet”, „magyar tragédiát” vagy a legjobb esetben a „történelem megismétlődését.” Ezt a tévhitet akarja eloszlatni a magyar nép körében e magyar demokrata újság magyar írója.

Mert — mint a legtöbb esetben — most se lehet a „történelem megismétlődéséről”, de még „magyar végzetről” és „tragédiáról” se beszélni!

Egészen mások voltak azok a politikai viszonyok, amelyek 1919 nyarán vezettek Budapest román katonai megszállásához és megint mások ma.

1919 márciusában — a nagy orosz forradalom hatása alatt, valamint az Osztrák-Magyar Monarchia összeomlása következtében — a magyar tömegek forradalmi megmozdulása megteremtette Középeurópa leghaladóbb társadalmi rendszerét a Magyar Tanácsköztársaság politikai formájában.

Miként az orosz forradalom ellen, úgy itt is egyszeriben létrejött a reakciós egységitron győzők és legyőzöttek között a Magyar Tanácsköztársaság megsemmisítésére. A cseh csapatok északon kötötték le a forradalmi magyar csapatok jórészét, míg a román imperializmus reakciós csapatai Erdély felől támadva, Szolnoknál törték át a magyar vonalakat s bevonultak Budapestre.

A magyar munkásság gyűlölete fogadta a „rendesinálás” ezen reakciós erőit, de annál nagyobb hozsánával járult a bevonuló „felszabadítók” elé a grófok, bárók és iparmágnások uri osztálya.

És igazuk volt, mert az akkori román hadsereg tényleg nekik vitte a „felszabadulást”, százezerholdas birtokaik és félféudális osztályuralmuk visszaszerzésének és megtartásának a lehetőségét. És ez történelmi tény még akkor is, ha később a reakciós Romániához hasonló imperialista érdekektől vezetve, nem a hála a „felszabadító” iránt, hanem az imperialista vetélytársal szemben érzett gyűlölet irányította a legutóbbi időkig a magyar külpolitikát.

1945 román hadserege nem azonos a huszonhat év előttivel! Tartalmában és célkitűzésében annak éppen ellenkezője.

1944 augusztus 23 történelmi jelentősége éppen abban van, hogy a demokrata erők arcvonalába illesztette be Romániát s a Szövetséges Hatalmak oldalán a Vörös Hadsereg mellett vonult fel a román hadsereg.

Ma is vannak, akik gyűlölettel fordulnak ellene, sőt még ártatlan gyerekek és nők telfegyverzésével is igyekeznek elhalasztani végső összeomlásuk és pusztulásuk óráját: a német fasizmus és magyar bérencsei ezek. De a békéért, szabadságért és függetlenségért mindig harcoló és oly sokat szenvedett és vérzett magyar nép igazi felszabadítójaként köszönti a Vörös Had-

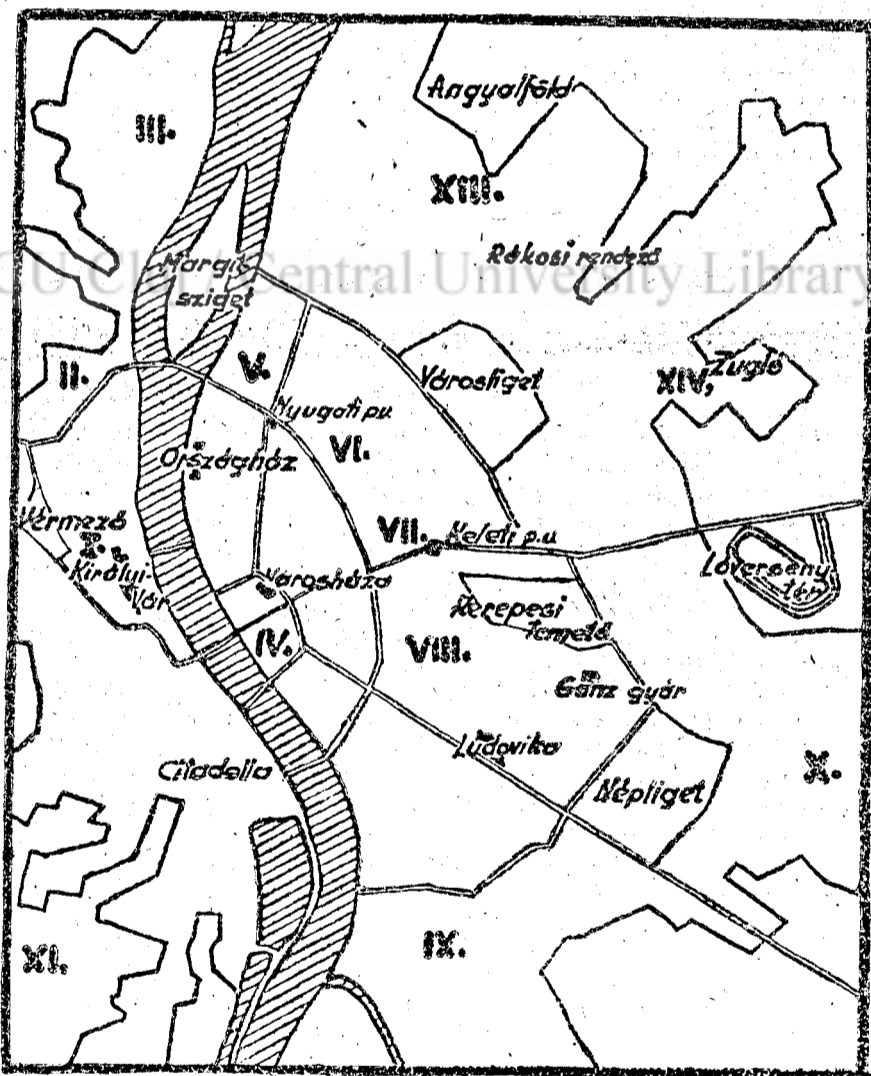
Budapest lakossága, élén a csepeli munkásokkal, fegyverrel szegül ellen a hitleristáknak

A szovjet csapatok elfoglalták a Városligetet és a Kerepesi-temetőt

MOSZKVA, január 13. A szovjet tudósító iroda hadijelentése a következőképpen szól: Január 12-e folyamán Budapesten csapataink tovább folytatták a körülrárt ellenség megsemmisítésére irányuló hadműveleteiket és a gyűrűt szorosabbra vonták. Elfoglalták a Városligetet, a Sportszarnokot, a Kerepesi-temetőt, a petróleumfinomítót, a fegyvergyárat, egy műtrágyagyárat és ezenkívül még 130 háziömböt. Január 11-én ezen a szakaszon 1270 magyar és német foglyot ejtettünk. A teherpályaudvaron 550 vasuti kocsi és 31 mozdonyt zsákmányoltunk.

Budapesttől északnyugatra és nyugatra visszavertük az ellenség páncélosokkal és nagyerejű gyalogsággal indított támadását, amely közben 57 német harcokost lőttünk ki és az ellenség 6 repülőgépet lőttünk le.

A többi arcvonalon csupán felderítő tevékenység és helyi jelentőségű harc folyt.

Magyar antifasiszták felrobbantották a pesti német főhadiszállást

A szovjet távirati iroda a következő áttekintést adja a január 12-i harcokról: A Városliget elfoglalásával a szovjet csapatok másfél kilométerre jutottak a Dunától. Budapesttől északnyugatra és nyugatra a németek egy igen keskeny sávban, körülbelül 3-4 kilométer kiterjedésben kezdték meg reggel támadásaikat, amelynek során több mint 100 harcokost vetettek be. A szovjet tüzérség és páncéltrombolók azonban ótörái harc után visszaverték a támadást és ezer német katonát öltek meg.

Budapest lakossága eddig sem titkolta a Szálasi bandái elleni gyűlöletét. Mikor azonban nyilvánosságra került a szovjet megadási feltételek visszautasítása, a lakosság jórésze nyíltan ellenszegült a németeknek és bérencüknek. A Metropol-kávéházban, ahol a németek egyik főhadiszállása volt, bombát helyeztek el, mely husz németet megölt. A magyarok ezen felül a padlásokról és pincékből tüzeltek a németekre, akik levegőbe röpték az egyes házakat és középületeket, úgyhogy sok pincében meghuzódó személy maradt a romok alatt. Csepelen a németek a munkásságot a gyártelep kiürítésére szólították fel, de ennek semmi fogantja sem volt. Ezután hozzá akartak fogni a kényszerkitéleptítéshez, de a munkások ezt eldugott fegyvereikkel megakadályozták.

A németek visszavonulnak a nyugati arcvonalon

A legutóbbi hét hadiseeményeinek jellegzetesége, hogy a németek kezéből nyugaton kiesett a kezdeményezés Montgomery tábornok vette át az egész belgiumi szövetséges csapatok felett a parancsnokságot és kijelentette, hogy a németek december 16-iki nagy ellentámadása meglepetésként érte a szövetséges csapatokat, de azóta ellentámadásokkal sikerült az átmenetileg elvesztett területek legnagyobb részét visszafog-

lalni. Az Ardenneknben a németek visszavonulnak. Legutóbb a szövetségesek visszafoglalták St. Hubert és Laro het.

A másik súlypont Elzászban alakult ki, ahol Bitsch körzetében folytak a súlyos harcok. Az amerikai csapatok itt is ellentámadásba mentek át. Nem tisztázott a helyzet még Strassbourg körül, ahol a németek a várostól északra és délre hidőt alkottak a Rajnán és támadást kísérel-

nek meg a város ellen. Strassbourgtól délre az arcvonal mintegy 10 kilométerre húzódik.

Elzász-Lotharingia körzetvezetője, Bürkel a napokban öngyilkos lett. A francia rádió felhívja a német vezetőséget, hogy a lakosságot tekintse francia állampolgároknak és ne alkalmazzák rájuk a német törvényeket, mert ellenkező esetben a vétkeseket háborus bűnösökként felelősségre fogják vonni.

sereg oldalán harcoló vitéz román hadsereget is.

Hiszen a messze Sziberióból is hozzánk jött hős szovjet katonák mellett román testvéreink vére öntözi Budapest utcáit s egyesül magyar földben a szabadságért elesett sok magyar harcok kiontott vérével! Hiszünk és tudjuk, hogy már a

közeljövőben a szabad és demokratikus Magyarország debreceni kormányának felhívására magyar csapatok is bekapcsolódnak a fasizmus végső megsemmisítésének harcába s eltűnik majd a szégyenpir arcokról, hogy szabadságunkért mások vérzenek az első vonalban s csak mincünk nem adatott meg a lehetőség

fegyvert fogni!

Budapest utcáin a fasizmus ellen a magyar szabadságért és függetlenségért is kiontott román testvéreink vére bizonyára egyé kovácsolja e két jobb sorsra érdemes nép boldog jövőbe vetett hitét és harcok akaratát!

Sándor Gyula

HIREK

Az újságírók szakszervezetének tisztogató bizottsága

A jövő hét folyamán megkezdí működését. A szakszervezet vezetősége a tisztogató munkájával Balogh Edgár, Bihari Miklós, Hatos Romulus, Nagy István, Pintea Ioan és Raffay István újságírókat bízta meg. A tisztogató bizottság körlevélben tudatta a Nemzeti Demokrata Arcvonal pártjaival megalakulását és amennyiben a tisztogató bizottság ellen kifogást nem emelnek, a bizottság megkezdí az újságíró szakszervezet vezetőségi tagjainak purifikálását. Először Marton Lili, Gheorghe Dăncuș, Iacob Tis, László Béla, Gredinár Aurel, Grigore Anderco, Sztojka László, Vasile Vartolomei, Wojticzky Gyula, Vasile Moldovan, Pop Mihály és Simó Gyula újságírók kerülnek sorra. A purifikáló bizottság kéri, hogy a felsorolt személyek politikai múltjára vonatkozó közleményeket január hó 18-ig zárt levélben s aláírva a Városháza Sajtóügyi Hivatalába, (21-es számú szoba) küldjék be az újságírók szakszervezetének.

*

Nyilatkozat. Alulírott Timár János vasuti kovács, Irinyi-utca 9 szám alatti lakos kijelentem, hogy munkástársaimmal szemben tanúsított eddigi magatartásom őszintén sajnálom, egyben ígérem, hogy a jövőben öntudatos munkához illő magatartást fogok tanúsítani. Timár János.

Nyilatkozat. Alulírott Kovács Antal vasuti kovács, Erdő utca 4. sz. alatti lakos kijelentem, hogy munkástársaimmal szemben tanúsított eddigi magatartásomat őszintén sajnálom, egyben ígérem, hogy jövőben öntudatos munkához illő magatartást fogok tanúsítani. Kovács Antal.

Le kell seperi a járdát. A rendőrség elrendeli, hogy minden háztulajdonos vagy annak megbízottja gondoskodjék arról, hogy a járdarészek tiszták legyenek s a havat és jeget azokról eltakarítsák. A járdák tisztaságát minden reggel 8 órától ellenőrzik. A rendeletben vétket 6-10 napig terjedő munkatáborba való internálásra vagy 600 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetik.

A Francia Tanulmányi Központ (Bartha Miklós-utca 21) a nagy érdeklődésre való tekintettel újabb nyelvtanfolyamot kezd. Beiratkozások naponta fél 4 és fél 6 óra között.

A kolozsvári Husárugyár értesíti vevőközönységét, hogy az alant felsorolt fióküzleteiben a mindenkori hatósági árak ki lesznek függesztve és egyben felkérjük a t. vevőközönseget, ha ezen árakat a fióküzleteink tullepik, vagy bármilyen más panaszra adnak okot, sziveskedjenek azt a Husárugyár Kriza-utca 14. sz. vezetőségének bejelenteni. Fióküzleteink: Csegöldi Sámuel Széchenyi-tér, Baróti Ferenc Deák Ferenc-utca, Szilveszter Ferenc Deák Ferenc-utca, Száva Jenő Jókai-utca, Demény Márton Horea-ut, György Dénes Horea-ut és Bíró László Árpád-ut. Vezetőség.

Középiskolások figyelmebel! Kedden d. u. 3 órakor az Egyetemi Diákház disztermben a kolozsvári demokrata középiskolások szövetsége alakuló nagygyűlést tart.

A kolozsvári szállodások, vendéglősök, kávéosok, kocsmárosok, kávémérők és kiözde-tulajdonosok szakszervezetének folyó hó 17-én délelőtt 9 óra 30 perckor rendez évi közgyűlést tart az „Unió” étterem különtermében, Unió-utca 21. szám alatt, melyre kéri tagjainak pontos megjelenését. Elnökség.

*

A Városi Színház műsora:

Január 14-én, vasárnap 11 órakor: Özönvíz előtt.
Január 14-én, vasárnap 3 órakor: Vadvirág.
Január 15-én, hétfőn 3 órakor: Csárdaskirálynő.

Ciánóz és veszélytelen gázakkal irt DEÁK mérnök Kolozsvár, Malinovszky-tér 1. sz. (volt Hitler-tér). Félemelet.

Szabad szó tisztogatásról, munkáról és - visszaéléseiről

Tisztogató bizottságot Bánffy-hunyadra is!

Tisztelt Szerkesztőség!
Olvasván a Kolozsvárt működő tisztogató bizottság munkájáról, úgy érzem, hogy itt, Bánffy-hunyadon is időszerű lenne már a tisztogatáshoz kezdeni. Több mint két hónapja, hogy a győzelmes Vörös Hadsereg felszabadította városunkat, de még most is olyan urak pöffeszkednek a város vezetésében, akik közismertté váltak az elmúlt rendszerben zsidóellenes és románellenes tevékenységükkel.

Abban a reményben, hogy a tisztogató terén városunk sem fog a demokrata Kolozsvár mögött maradni, testvéri szeretettel:

CZOBEL ERNŐ
volt munkaszolgálatos

*

Ne vigyék a gyerekes anyákat közmunkára!

Azt kérdezzük a kolozsvári közmunkaügyi hivataltól és a hozzá hasonló illetékes hatóságoktól, miért szedik össze a néprendőrség emberei a gyerekes anyákat is közmunkára, akiknek 5 éven felüli óvodás, vagy elemista gyermekeik vannak?

Vagy talán az illetékesek nem tudják, hogy 5-7 éves gyerekeket nem lehet reggel hét órakor kíséret nélkül iskolába küldeni és este hat óráig gondozás nélkül hagyni? Már pedig ez történik, amikor az anyák gyerekeiket iskolába kísérik s hazajövet feltartóztatják és közmunkára viszik el őket. Nem gondolják az illetékesek, hogy a közmunkára elfogott édesanya emiatt nem tud hazatérő gyermekei-

ről gondoskodni? Ki ad ebédet és meleg lakást a hazatérő gyermekeknek, ha az anya késő estig nem tér haza a közmunkáról?

Ha szükség van női munkaerőre, miért kell azokat az utcán összefogdosni? Hívják be a nyilvántartó hivatal adatai alapján azokat a nőket, akiknek nincs iskolás gyermekük s akiknek még nem töredezett le a körmük a munkától! És ha már közmunkára utcán fogdosnak össze nőket, miért hagyják őket az utcán, a fagyos járdán dideregni? Tessek be-hívóval hívni be, akire szükség van.

KISS BELA

Bazsarózsa-utcai lakos

A vasuti munkásság szakszervezete lépjen közbe!

Főszerkesztő Testvér! Most, amikor ez a borzalmas háború utolsó szakaszába jutott és amikor minden erőt a végső cél elérésére kell felhasználni, akadnak olyanok, akik a köz megkároztatásával jogtalan haszonhoz akarnak jutni. Ilyen csetnek voltam szenvedő alanya január hó 5-én. Nevezett napon Apahidára készültem utazni másodmagammal. A forgalmi irodában azt mondták, hogy a vonaton a kalauztól kérjek jegyet. Fölszálltam a Rapidra és az ott szolgáltató teljesítő kalauztól, aki egy ellenőr társaságában volt, jegyet kértem. Az ellenőr utasítására a kalauz kiszámította a jegy árát: két harmadosztályú jegy ára Kolozsvártól Apahidáig 4100 lei, illetve 136.66 pengő volt. Ezt az összeget ki kellett fizetnem és a kalauz továbbállt anélkül, hogy jegyet adott volna.

Ugy látszik, hogy a CFR. egyes alkalmazottai még mindig a régi rablómódszert akarják alkalmazni. Vegyék tudomásul, hogy az ilyen urakat el fogjuk távolítani és a munkatáborokban majd lesz idejük megjavulni.

KOVÁCS JÁNOS,
Wass Otília-utcai lakos.

MINDENNAP

Reggel ökor felkelek!
Mosakodom, sietek.
Sötét utcán bandukolok
S hatra már a gyárban vagyok.

Transzmisszió, olajpára!
Üdvözöl a gépek száza,
Kollégáim mosolyognak
S hátam mögött összesugnak.

A mesterek bölintanak,
Parancsokat osztogatnak!
A teremben ők az urak,
Nem is jók, de nem is rosszak.

Elfoglalom a helyemet!
Megindítom a gépemet.
Étetem a vetelőket
S figyelem a menésöket.

Végtelen a szálak száma!
Fut az óra számról-számra.
Szaporodnak a méterek
S így szünetnek meg a végek.

De műrostos ám a szál!
És a kezem meg sem áll.
Hol kötözők, hol meg fűzők
S gondolatban rimet üzők.

A lármától zug a fejem!
Munkától sajog a kezem.
De közeleg a két óra
S hazamenést üt az óra.

Azért mégis szép az élet!
Hiszen dolgozom és élek,
Néha sírok-nevetek.
De szeretnek és szeretek.

RUSZNÉ PÉTER MARGIT

A DERMATA-GYÁR MUNKÁSNÓINEK MÉG MA IS VANNAK SÉRELMEIK!

A Dermatában dolgozó 1600-1800 munkásnő legnagyobb sérelmét még ma is a női és férfi munkabérek közötti látványos különbség okozza. Az „egyenlő munkáért egyenlő bért” elvét tehát még ma sem váltották valóra. Nem valósulhatott meg, mert az üzemi bizottság csak alig két hónapja kezdte meg a harcot a dolgozó nők sérelmeinek az orvoslásáért. Ezen a téren oly roppant sok a tennivaló, hogy teljes siker még nem is volt várható. A Szakszervezet Tanács az új munkabérek megállapításával mindenekelőtt felemelte a munkásnők szegénytelenül alacsony munkabéretét, úgyhogy a legnagyobb béremelést kétségtelenül a gyár munkásnői érték el. Ez a béremelés azonban egyáltalán nem tette még egyenlővé a munkásnők fizetését a velük egyenlő munkát végző férfimunkások béreivel. Pedig a munkásnőknek ez a követelése félreérthetetlenül igazságos szociális követelés.

Ennek a követelésnek a teljesítése viszont egyáltalán nem jelenti, hogy a munkásnőknek előbb „zaakolni” vagy „kazánt pucolni” kell beállniuk az egyenlő munkabéret eléréséhez, amint azt egy munkástársunk a december 10-ki Dermatá-nagygyűlésen leckéztetésül mondta a nőknek, hanem azt jelenti, hogy egyenlő munkáért egyenlő bért ott kell fizetni a nőknek, ahol máris egyenlő munkát végeznek a férfiakkal, tekintet nélkül arra, hogy a munka nehéz-e vagy pedig könnyű. Amint az éppen a Dermatá-gyár december 10-ki nagygyűlésén a férfi és nőmunkások egyöntetű felszólalásából kiderült, a Dermatában dolgozó nők valóban sok munkaterületen végeznek egyenlő munkát a férfimunkásokkal, de alacsonyabb béreért, mint a férfiak.

Az „egyenlő munkáért egyenlő bért” jelszót tehát egyáltalán nem a szép hangzás kedvéért találják ki,

hanem a valóság érlelte meg. Értelhető, hogy ez a valóság a Dermatában is valóság. A Dermatá Női Bizottság azért alakult meg, hogy a Szaktanácsal és az Üzemi Bizottsággal együtt küzdjön e követelés teljes valórváltásáért. Különösen pedig azért harcolnak a Dermatában, hogy eltöröljék a nő és férfimunka külön osztályozását. Legyen csak két kategória: a szakmunkásoké és a segédmunkásoké! Ezen a két kategórián belül aztán különbséget tenni lehet jobban vagy gyengébben dolgozó munkások között a fizetések megállapításánál, semmi esetre sem lehet azonban külön női és külön férfimunkáról beszélni. Ez a megkülönböztetés nagy bonyodalmakat és elégedetlenséget okozott eddig a gyárban, sőt mindenféle tulthapasokra is okot adott.

Erre nézve álljon itt a következő példa: A fátalp-osztályon már 11 éve dolgozik egy munkásnő, az utóbbi 4 évben, mint ellenőr. Nemrég a béremegállapításnál rájöttek, hogy mint ellenőr, néha a szakmunkát is, felül kell vizsgálnia. Ezt a felülvizsgálást azonban azelőtt férfi végezte, tehát az ellenőr-nőt más munkahelyre tették át, hiszen — régi felfogás szerint — nem szakmunkás léte nem élvezhet férfiszakmunkához mért munkabért! Az persze nem juttott eszébe az intézkedőknek, hogyha ez a munkásnő az utóbbi négy év alatt ellenőrizni tudta munkaosztályára nagyrészt munkáját, akkor bizonyára értelt is hozzá! Az elmúlt négy esztendő úgy is lehet tekinteni, mint letöltött inaséveket s így nyugodtan nevezhető az illető nő tanult szakmunkásnak. Ezek figyelembevételével reméljük, hogy annak is fogják tekinteni és nem helyezik át más munkára.

Egy másik példa: A faszarkos-osztályon éveken át sok nő szegezte a faszarkot. Most a munkabéremegállapításnál rájöttek, hogy ez a munka

pitásnál rájöttek, hogy ez a munka voltaképpen férfimunka és megkezdtek a nők más munkára való áthelyezését. Érthető, ha a szóban lévő munkásnők ezt nagyon sérelmesnek itélték, hiszen az áthelyezés következtében új munkakörbe kerülnek, ahol csak kezdő segédmunkásnak járó munkabéret érhetnek el, annak ellenére, hogy már hosszú évek óta a gyárban dolgoznak.

Allalában sérelmes, hogy amíg a börgyárban a legalacsonyabb férfiorábér 3.70, addig a legmagasabb női orábér csak 3.40 pengő!

A gyárban ezerpróbás régi igazgatók és agyfurt mesterek fondorodnak a munkaminősítés és a bérek megállapítása körül, éppen ezért az Üzemi Bizottságnak nagyon részen kell lennie, hogy a régi hátrányos munkaviszonyokat a gyárból kiküszöbölhesse és igazán demokratikus szempontoknak megfelelő munkaviszonyokat teremthessen.

Az Üzemi Bizottság férfitagjait arra kérjük, viselkedjenek több bizalommal női munkatársaik iránt. Vonjanak be bizottsági munkájukba minél több munkásnőt s akkor kevesebb elégedetlenség lesz a béremegállapítás körül és más, a munkásnőket érintő kérdéseknél. A munkásnők saját érdekeiket közvetlenebbül megvédehetik s amellett a bizottság férfitagjait csakis ők hozhatják közelebb a munkásnők érdekeinek megértéséhez.

A decemberi Dermatá-nagygyűlésen a munkásnők megismerték a gyár munkásságának valamennyi sérelmét és a fasizmus ellen viselt harc valódi értelmét. Ez valósággal felrázta őket eddigi téllenségükből. Azóta ming többen és többen látogatják a hetenként tartott női gyűléseket s részt kérnek a szakszervezeti munkából, hogy ők se hiányozzanak az antifasiszta harcból.

F. KAHÁNA MÁRIA

A szovinizmus lelki rakétái

Írta: IULIU DEHELEANU

Ez a cikk a kolozsvári Plugarit és a tordai Cuvântul poporului hasábjain jelent meg.

A cikkben kifejezésre jutott román demokrata állásfoglalás a mi demokráta magyar lefogásunkkal azonos.

A politikailag műveletlen proletár, kispolgár és értelmiségi munkás nem képes megítélni az új politikai áramlatok jelentőségét. Sokan még mindig csak utólag eszmélnek, amikor már késő van. Ezek a szánombánon politikuskok a legnagyobb katasztrófa döntik osztályukat, nemzetüket. Hiányzó politikai tudományukat hittel pótolják. Színes álmodásokat szönek és illúziókat kergetnek. Ha pedig a realitás felébreszti őket, azonnal új delibábok után futkosnak.

Tudok olyan magyar újságírókról, akik nemrégiben magyar gyarmatokról, japán-magyar közös határról szavaltak. Ezek a beteg lélekre emlékeztető agyremek a középkori tudománytalanságot juttatják eszünkbe, amikor égő házba szalamandrákat dobta, hogy eloltsák a tüzet.

Alig zajlott le az a politikai áramlat, amely az emberiséget a történelemben sohasem látott anyagi, szellemi és erkölcsi pusztulásba vitte, és már is új hitek, új illúziók keltek lábra. A fölöttünk és körülöttünk röppenő illuziórakéták közül kettőre akarok most rámutatni, intelműl és megdölgöztetésül.

Az egyik rakéta reakciós magyar körökben síttereg.

„Nem lehet tudni — mondják —, milyenek lesznek a hatalmi viszonyok. A jelek arra vallanak, hogy Észak-erdély magyar föld marad. Lám — folytatják —, az oroszok nem engedik Észak-erdély területére a bukaresti kormány által kinevezett hatóságokat, Nyilvánvaló, hogy a teheráni értekezleten hozott határozatok a Szovjet megváltoztatta, Mihelyt felszabadul Budapest, Észak-erdélyt bekapcsolják Magyarország testébe és akkor meg fog indulni, Magyarország keretében, a gazdasági élet, hiszen azért hagyták meg a pengőt.”

Észak-erdély területe hadszínter volt és a szerte elhelyezett aknákat kutatása még mindig folyamatban van. A robbanások zaja messzi hangzik el.

Ez megint okoskodásra ad alkalmat: „Jönnek vissza az oroszok, a játszma még meglepetéseket hozhat, nincs minden elveszve” — mondják a horthy-szálásisták, akiknek lelkében temérdek fasiszta akna lap-pang.

Igy robbannak a lelki bombák. A minap magam is hallottam egy ilyen lelki bomba dörgését. Egyik ismerősöm románul beszélt az utcán. Meghallja egy karszalagos rendőr, a demokratikus rendszer felvigyázója, aki így tört ki: „Ne beszéljen itt oláhul!” Neki mindegy, hogy ezt a területet fasiszta vagy pedig a Vörös Hadsereg tartja megszállva. A fordulat jelentőségét ő nem érti. Vajon ez a merev észjárás alkalmas-e arra, hogy az ittlakó két nép békés munkához lásson és testvéri együttműködésben éljen?

A másik illúziót egyes románok hordozzák. Annak biztos tudatában, hogy a Szövetséges Hatalmak nem játszanak a népek sorsával, hogy a teheráni egyezség és a szovjet-román fegyverszüneti szerződés a hitleri, ugynevezett Új Európa rendjének maradéktalan elsöprését jelenti, nem kételkednek benne, hogy a bécsi határ semmissé vált. Ez annál inkább kétségtelen, mivel a kommunista-szociáldemokrata egység létrejötte után (1944 májusában) sikerült az ugynevezett történelmi pártokat is mozgásba hozni, hogy felvegyék a kapcsolatot a szovjet hadvezetőséggel. Ennek az akciónak — amint tudjuk — eredményeképpen Románia nemcsak kilépett a tengelyhatalmak sorából, hanem fegyverrel a hitlerizmus és horthyizmus ellen fordította. Ezzel nagy szolgálatot tett a Szövetséges Hatalmaknak, lehetetlenne téve

Hitler balkáni frontját. Ebből következik, hogy — amennyiben Románia eleget tesz a fegyverszüneti feltételeknek — a társas hatalmaknak semmi okuk vagy érdekük megváltoztatni a Hitler szabta határok ellen foglalt álláspontjukat. Emberi számítás szerint tehát a románok joggal élnek abban a tudatban, hogy Erdély egészben vagy legnagyobb részét Romániához kerül. Bizonyos románok azonban abban a csalóka hitben élnek, hogy Románia régi határai között a régi szellemű Romániát lehet majd helyreállítani.

Ezért az Észak-erdély területén levő mai, tényleges helyzettel szemben szabotáló álláspontot foglalnak el. „Várni kell, — mondják — tartogassuk magunkat a mi időnk számára. Ez az idő hamarosan be is következik. December 5-én, december 10-én, december 15-én, 25-én jönnek a román hatóságok és akkor el fogjuk seperni a garázdálkodó, félbolsevista rendszert.”

Igy robbannak a vasgárdista lelki bombák. Ezért maradnak Kolozs megye falvaiban a román gyermekek ezrei tanító nélkül. A Horthy-uralom alatt tiszta románok falvakban magyar tanítókat állítottak be. A román tanítók szétszéledtek és most, amikor a rendet helyre akarjuk állítani, román tanítók nem jelentkeznek, mert „tartogadják magukat”. Ezek azok a hamis nacionalisták, akik a nemzet alatt nem értik bele nemzetük dolgozóit is, akik a paraszttömegek földel való ellátását bolsevizmusnak minősítik.

A „született demokraták”-nak ez a népellenes mentalitása az oka annak, amiért a román hatóságok nem

léphetnek ide be. Nem értik, hogy a fegyverszüneti egyezmény csak akkor léphet érvénybe, ha mind a két fél betartja! A Szovjetunió Románia demokratizálását kötötte ki, azonban Maniu „önkénteseket” küldött ide, akik ahelyett, hogy a Horthy—Szálasi-bandák, a fasiszmusnak nevezett népatok ellen fordították volna fegyvereiket, a hitleri kollektív bosszualás módszereivel akartak „igazságot” szolgáltatni. Mindezt lehetségesnek tartották a Vörös Hadsereg jelenlétében, egy néphadsereg szemellettára, amely meg sem érti, hogyan lehetséges valakit faja, vagy nyelve miatt üldözni. Hiszen éppen ez a történelmi hivatása, hogy véget vessen a hitleri fajelméletnek és gyakorlatnak. Hogyan képzelik el tehát, hogy akkor, mikor a Vörös Hadsereg vért ontja a fasiszmus kipusztításáért, tűrheti, hogy a front mögötti területen fasiszmus lángoljon fel?

Nem értik meg, hogy bár a Szovjetunió nem kíván beleavatkozni szomszédainak belső ügyeibe, ez a tény korántsem jelenti azt, hogy bizonyos marad szomszédainak belpolitikai szellemével szemben. A Szovjetunió sohasem fogja tűrni, hogy a nyugati határai mentén levő országok valamelyike valaha is eszköz lehessen imperialista hatalmak kezében. Tévednek tehát azok a románok, akik azt hiszik, hogy a helyreállított határokon belül rekedt nem-román népek újra „kisebbségi” sorba dönthetők. Bizonyos románok úgy képzelik el, hogy jogilag megszűnik majd a kisebbségi fogalom, de hát a tényleges állapotról majd beszélni lehet. Illuzió részükről az az elképzelés, hogy ott folytathatják,

ahol 1940 előtt abbahagyták. Ez ellen elsősorban maguk a román dolgozó tömegek fognak tiltakozni. Ezek a tömegek megtanulták, hogy „nem lehet szabad az a nép, amely más népeket elnyomatás alatt tart”. (Lenin). Új Romániát tehát új románok fogják kormányozni. Antifasiszta románok, mert csak az antifasiszta románoknak van joguk az áldemokrata magyarok kezébe csapni, éppen úgy, mint ahogy csak az antifasiszta magyaroknak szabad népük élére állni.

Fasiszta románok? — fogják kérdezni bizonyos román körök. Hiszen mi született demokraták vagyunk. Nem bántottunk mi senkit. Ellenkezőleg: áldozatai vagyunk a Horthy—Szálasi-uralomnak!

Senkisémet tagadja, hogy az itt maradt románok sokat szenvedtek a Horthy—Szálasi uralom alatt, de mi már jól ismerjük a fasiszmusnak bizonyos áldozatait még abból a korból, amikor Észak-erdély területén nem voltak nyilaskeresztesek és rongyosgárdisták. Még abból a korból, amikor vasgárdisták, kuzisták garázdálkodtak itt. Ha nem felejtettük el a nyilas diákvéreseket, élénk emlékezetünkben a Tepeş-Vodă és archangelisták diákvérese is. Tudjuk jól, hogy a nagyváradi, kolozsvári és marosvásárhelyi botrányokért nemcsak a diákok felelősek, hanem azok a „született demokraták”, sőt elsősorban ők, mert nem volt egy tiltakozó szavuk, mert türetek, sőt a homályból irányították ezeket a szégyenletes skandalumokat.

A „nem lehet tudni, milyenek lesznek a hatalmi viszonyok” magyarjai, a „menjünk tordai pecsenyét enni” magyarjai, a hármastevű vilézek ébredjenek fel éppen úgy, mint a „született demokrata románok” és értsék meg, hogy a fasiszmusnak örökre leáldozott. Legyen minden álmodó és illuziókergető önmagának purifikáló bizottsága. Vessen számot a saját lelkiismeretével. Ez nemcsak nemzetének, nemcsak a két nép békés munkájának, boldogulásának, testvéri másratalálásának, hanem egyéni sorsának is elemi érdeke.

Végezetül arra emlékeztetjük a „született román demokraták”-at, hogy Erdély területe a történelem folyamán sohasem volt kettévágva, sem Decsbal, sem Traian korában. Ha Erdély nem volt önálló, akkor vagy a románoké, vagy a magyaroké volt. Csak a népatok, a fasiszmus törte kettőbe, hogy imperialista támadó hadjáratainak érdekében, gúnyt üzve a két népből, hol az egyiknek igérje oda déli felét is, hol pedig a másikat áltassa északi részének visszaadásával. Erdély ezt többé nem akarja megélni és a fegyverszüneti feltételek megszabják biztos jövőjét.

A rendőrség hírei

Varga Sándor kajántói cigánylegényt őrizetbe vette a rendőrség, mert rendszeresen fosztogatta a Kárpát-utca és az állomás környékén fekvő kibombázott épületeket.

*

Vácar Teodorné Szondi-u. 23 sz. alatti lakost letartóztatták, mert lakásán 200 liter szesz rejtegetett és azt a szesztilalom ellenére is árusította.

*

Mureşan Ananie Vereckei-ut 17 szám alatti lakos több társával együtt kirabolta Lőfi Béla iskolai igazgató lakását. Kiballagatás után áttették az ügyészségre.

*

Tordai Andrásné Pata-u. 31 sz. alatti lakos feljelentette Nagy Sándor Munkás-u. 71 sz. alatti kereskedőt csalás miatt. A kereskedő ételolaj helyett motorolajat adott el. Tordainé rendőrtel ment vissza a kereskedőhöz és követelte, hogy cserélje ki az olajat vagy adja vissza a pénzt. A kereskedő megverte és kidobta a rendőrt. A család kereskedő ügyét áttették az ügyészségre.

*

Úzv. Nyerges Jánosné feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki férjét Pata község határában annyira elverte, hogy behalt sérülésébe. A nyomozás folyik.

*

Úzv. Vass Miklósné jelentette a rendőrségnek, hogy csütörtökön este 6 órakor leütötték a Dézsa-utcában és közútkajájából 3200 pengő és 12500 lej készpénzt kirabolta önzese iratával együtt. A nyomozás megindult.

Levél a középiskolásokhoz

KOLOZSVÁR, 1945. január 13.

A széles tömegeknek megadatott a mód a szervezkedésre. A fizikai és szellemi munkások tulnyomó része, megértvén a mai sorsdöntő idők szavát, élt és él szervezkedési jogaival. Különböző szakszervezetekbe tömörülve, egységesen védik érdekeiket és egyengetik saját sorsuk elhanyagolt útjait.

Habár, az ifjúságokhoz hasonlóan, a középiskolai ifjuságnak is lenne mit egyengetni, sajnos ezek az ifjak egyelőre igen keveset halatnak magukról. Amint észleltük — sajnos — a tanár urak többsége „megfelekedezik” a középiskolás tömegek felvilágosításáról. Sokat lehetne beszélni a szülők nemtoródóm magatartásáról is. Ha egyes iskolákban nem „Sztalin lelki üdvéért” imádkoztatnák az ifjuságot, a demokráciát nem csufondáros mosolyalal intéznék el, s nem badarságnak minősítenék azt, hogy a Központi Tanácsadó Testület újságokban közli terveit a jövőre nézve, s mindezt a diákság előtt, hanem a demokráciáról és az erdélyi népek megbékéléséről tartanának előadást, akkor a szünetekben nem horogkereszteket rajzolnának falakra, táblákra, székerekre, s nem Felek vagy Királyhágó felől várnák a jobb holnapot, hanem megértenék, hogy a jobb holnap itt kell megszülessék és azt ők kell megteremtsék, illetve kiérdemeljék.

Mikor így áll a helyzet, csodálkozhatunk-e azon, hogy egyesek a tanárok közül, sőt igazgatók közül is, akadályokat akarnak gördíteni, sőt meg is tiltják a diákifjak szervezkedését. A diákság mégis szervezkedik, mert érdekeit valakinek meg kell védenie és erre egyedül csak a diákság hivatott. Az ilyen „bátyám-uram” idejéből egyelőre itt felejtett tanárokat és tanárnőket megnyugtathatjuk, lesz jogi alapja is a szervezkedésnek, ha nekik a józan ész

nem elég jogalap. Ezekről a még ma is legjobban esetben struccpolitikát folytató, hajszálhasogató uraktól csak azt kérdezzük, hogy akkor, mikor hetedik és nyolcadikos diákjaikat elhurcolták az iskolapadokból ágyutölteléknek, akkor is ilyen buzgón boncolgatták a jogalapot? Akkor elég érett volt a diákság? Érettebb nyolcadikos diák ma alig van Kolozsváron: a hiányzókat valahol Tordánál találhatjuk meg — közös sírokban... Ezért volt érdemes őket felnevelni?

Középiskolások ügyében, mint mondtam, csak középiskolások dönthetnek. Azokban az iskolákban, ahol jelenleg még nem indult meg a szervezkedés, azt haladéktalanul meg kell indítani. A diákságnak joga van a demokratikus szervezkedéshez, mert érdekeit csak így bírja megvédeni. Ha eddig csak kötelezettségei voltak a diákságnak, ezután jogai is kell legyenek! Ez a demokratikus szervezkedés nem a tanári tekintély csorbítására irányul, hanem a diákok emberi irívójának emelését és gazdasági, társadalmi, valamint politikai problémáiknak a maguk körében való elintézését tűzi ki céljául.

Minden szem a diákok — mondhatnók így is: az értelmiségi inasmunkások — harcát figyeli. Dózsa György és Horea lánglelkű unokáit akarjuk látni Bennetek! Nem vagytok egyedül, egy egész demokrata világ várja jogos harcokat s ha kell, segít is Nektek! Saját sorsotok ügye van a kezetekben.

Diákok! Szoros kapcsolatban kell legyetek egymással nyelvi és felekezeti különbség nélkül, azután az ifjúságunkkal és földműves ifjusággal, valamint az egyetemi ifjusággal is, hogy így hatalmas erőt képviselő demokrata ifjuságot mozgósíthassunk bármikor jogos követeléseink kivívása érdekében!

Slezák Ferenc
szigorító orvos.

Elesnek a román nép harca a reakció erői ellen

Levél a demokratikusan újjáéledő, munkalázás Bukarestből

BUKAREST. január. Általános jelenség, hogy a hillerista nyomás alól felszabadult országok életében csodálatos felzárkózás, mozgás és élvenség támad. A diktatórikus elnyomás alól feltápaszkodó népi erők hallatlan tettvágygal készülnek az új élet felépítésére. Áll ez egyformán Franciaországra, Belgiumra s talán mindenekelőtt Kelet-Európa országaira, ahol olyan energiák jönnek mozgásba, olyan népi tényezők bukkanak fel, amelyek eddig vagy egyáltalán nem, vagy csak alig hallathatták szavukat s még kevésbé juthattak irányító szerephez. A Vörös Hadsereg mindent elsöprő lendülete azonban lehetővé tette, hogy a kelet-európai népek is nekilássonak a maguk érdekeinek megfelelően új életkeretek felépítéséhez.

Mindez teljes mértékben áll Romániára, amely az augusztus 23-i államfordulat s az ezt követő fegyverszüneti szerződés folytán lehetőséget kapott haladó, demokratikus államrend felépítésére. A Nemzeti Demokratikus Arcvonalba csoportosult erők bátor és nyílt küzdelme a demokrácia elveit ismeretes az erdélyi olvasó előtt, hiszen Észak-erdély népe is a NDA munkaterv alapján építette fel a maga demokratikus szervezeteit.

Az itt következőkben rövid és gyors vázlatot akarunk adni néhány kérdéssről, amely ma a romániai közvéleményt foglalkoztatja.

Kész a szakszervezeti törvénytervezet

A demokratizálódó román közélet legfontosabb eseménye az Egyesült Szakszervezetek közeljövőben megkezdődő kongresszusa. A kongresszus január 20-án kezdődik s erre az alkalomra összegyűlnek a fővárosba az összes szakszervezetek küldöttei, akik valamennyien beszámolnak az eddig végzett munkáról és lefektetik az ezután követendő irányelveket. Igen nagy fontosságú tény az, hogy a szervezett ipari munkásság és értelmiség mellett részt fognak venni a kongresszuson a földmunkásság képviselői is. A szakszervezeti kongresszus megkoronázása lesz annak a hatalmas munkának, amit az Egyesült Szakszervezetek eddig végeztek. Ma már több száz ezer szervezett, öntudatos munkás harcol Romániában a demokrácia megvalósításáért s a reakciós és fasiszta elemeknek a vezető pozíciókból való eltávolításáért.

Természetesen ezek az elemek mindent elkövetnek, hogy akadályozzák a szakszervezetek munkáját. Vagy nyíltan szembeszállnak a szervezett munkásság akaratával, vagy pedig külön „szakszervezeteket” alakítanak abban a reményben, hogy ezzel megtorpedózzathatják a munkás-egységfrontot. Természetesen az ilyen kísérletezést inkább csak vergődésnek kell tekinteni. A munkásosztály egységét megbontani nem lehet s a reakciós elemek által lefizetett csahosok nem tudják megzavarni a szakszervezeti munkát.

Lotar Rădăceanu munkaügyi miniszter máris kidolgozta szakszervezeti törvénytervezetét. Ez egyelőre a jobboldali és reakciós erők pergő-lüzében áll, mivel ezek is tisztán látják, hogy milyen végzetes veszélyt jelent majd számukra az egységes szakszervezeti mozgalom.

Szorosabb kapcsolatok a Vörös Hadsereggel

A Szovjetunió romániai barátai egyesületének katonai osztálya gyűlést tartott, amelyen megtárgyalták a Vörös Hadsereg és a román had-

sereg közötti szorosabb kapcsolatok kiépítésének lehetőségét. A gyűlésen szovjet részről megjelent Vladimir Szimionovics Kemenov, a Szovjetuniónak a külfölddel való szorosabb kapcsolatai kiépítését szorgalmazó egyesület Romániában tartózkodó elnöke és Vinogradov tábornok, a szövetséges ellenőrző bizottság elnökének képviselője Malakovszki ezredes. A román tisztikart számos tábornok és tiszt képviselte.

A felszólalók, köztük elsőnek Vasiliu-Rășcanu tábornok, rámutattak annak a szükségességre, hogy minél szorosabb kapcsolat épüljön ki a két hadsereg között. A többi felszólalók is egymás megismerésének szüksé-

Maniu a demokraták ellen agitál

Maniu Gyula, a Nemzeti Parasztpárt vezére, az újév alkalmából üzenetet intézett párttársaihoz. Maniu üzenete szinte pillanatok alatt felkavarta a politikai körök nyugalmát. Az utóbbi hetekben létrehozott sajtóbeke felborult s a lapok mindkét oldalról támadásra indultak. Maniu Gyula újévi üzenetében élesen megtámadta a Nemzeti Demokratikus Arcvonalba csoportosult erőköt. A Kommunista Romániai Pártjának hivatalosa, a „Scănteia” keményen szembeszáll Maniu állításaival. A lap megállapítja, hogy a Nemzeti Parasztpárt vezérének nincs egyetlen szava sem a hillerista Németország ellen folyó harcról, a felszabadító Vörös Hadseregről sem emlékezik meg, hanem egyszerűen megállapítja, hogy a légionarizmus, gogizmus s hasonló „teljesen eltűntek”, hogy ezzel nyugalomba ringassa a közvéleményt. Megtámadja a Frontul Plugarilor s a Hazafiak Szövetségét — folytatja a Scănteia vezércikke — amelyek szerinte nem mások, mint a Kommunista Párt fedőszervei s cél-

Szovjetkiállítás a német barbárságról

A Dalles-teremben az ó-esztendő utolsó napján nyílt meg a „Német barbárság szovjetföldön” című kiállítás. A kiállítást Vinogradov tábornok, a szövetséges ellenőrző bizottság elnöke nyitotta meg. A megnyitó beszédre Parhon professzor, az ARLUS (a Szovjetunió romániai barátainak egyesülete) elnöke válaszolt, rámutatva, hogy a hilleristák nem semmisíthették meg a magasabbrendű szovjetkultúrát, mint ahogy a szovjet népet sem tudták megsemmisíteni. A továbbiakban felhívta Románia összes építő erőt, hogy tanulmányozzák a Szovjetunió működési életét.

Háborus bűnös a román rádió élén

A román rádiótársaság vezérigazgatója körül nagy viharok dúlnak. A demokratikus sajtó éles támadásokat intéz már hosszú idő óta a rádiótársaság vezérigazgatója, Vasile Jonescu ellen. A Scănteia például idézi a moszkvai rádió múlt év december 29-én délelőtti tíz órás adását, amelyben a román fegyverszüneti szerződés feltételeinek végrehajtásával foglalkozott. A moszkvai rádió leszögezte, hogy fontos vezető állásokban még ma is fasiszták vannak. Példának hozta fel Vasile Jonescunak, a rádiótársaság vezérigazgatójának esetét, aki Antonescu politikájának egyik eszköze volt és ma is a helyén maradt, annak ellenére, hogy olyan vádak sorakoztak fel ellene, amelyek alapján már réggen börtönben kellene ülnie. A moszkvai rádió adásában leszögezte, hogy Vasile Jonescu ma is Antonescu gazdájának és a Donausen-derben üvöltőknek parancsait követi. Az, hogy Vasile Jonescu ma is a rádiótársaság élén áll, kihívás a Szovjetunióval szemben — szögezi le a moszkvai rádió — s nyilvánvaló állhagása a fegyverszüneti feltételeknek. Vasile Jonescu helye nem

gességét hangoztatták. Vladimir Szimionovics Kemarov beszédében arra mutatott rá, hogy a Vörös Hadsereget nem lehet mint valami különálló szervezetet tekinteni. Aki meg akarja ismerni a Vörös Hadsereget, annak a szovjet népet is ismernie kell, mert a Tanácsköztársaságok Uniójában a nép és hadsereg egyetlen szerves egész. Malakovszki ezredes hasonló értelemben beszélt s a gyűlés végül arra a határozatra jutott, hogy kölcsönösen ellátják egymást felvilágosító és tájékoztató anyaggal. A gyűlés Rășcanu tábornok szavaival ért véget, aki Sztalin marsallt és a Vörös Hadsereget éltette.

juk az, hogy horogként szolgáljanak a naivak részére. Maniu nem akar mást — folytatódik a cikk — mint elfedni az igazi veszedelmet: a fasiszmust. Meg akarja akadályozni az emberiség e hőhérainak megsemmisítését s éppen ezért a jobboldali sajtó jól ismert modorában agitál.

Ugyanennek a lapnak egy másik vezető cikke megállapítja, hogy mi-alatt Maniu arra törekszik, hogy egymás ellen sorakoztassa fel a politikai csoportokat, azalatt a valóban demokratikus erők becsületesen a minél szorosabb együttműködésre s ezzel erejük megsokszorozására törekednek. A román nép és a Romániában élő népek a leghatározottabban ellenszegülnek minden széthúzásnak és a hazafias demokratikus erők belső harcának. Céljuk minden hazafias és haladó erő mozgósítása a fasiszmus ellen.

A cikk különben többek között rámutat arra is, hogy Maniu azon az uton, amelyen most jár, előbb-utóbb szemben találja magát a Nemzeti Parasztpárt földműves-tömegeivel is.

A kiállítás anyaga maga rendkívül érdekes. Így fényképfelvételek hosszú sora mutatja, hogy mi minden művelődési kincset pusztított el a szovjet földön a hilleristák dühe. Tolsztoj és Csajkovszkij háza, híres kolostorok és templomok pusztultak el, mind az orosz építőművészet remekei.

A kiállítás második része a szovjetfestők háborús képeit mutatja be. A pompás, színvonalas és művészi értékű kiállítás iránt Bukarestben rendkívül nagy az érdeklődés. Egyedül a megnyitás napján több mint ötezer ember tekintette meg az anyagot.

a vezérigazgatói székben, hanem a börtönben van, a többi háborus bűnösrel együtt!

Az ügyben érdekes fejlemények várhatók.

Igy zajlik ma az élet Bukarestben. A felszabadult demokratikus erők lépérel-lépésre szorítják háttérbe a reakciót s a nyílt és rejtett fasiszták napról-napra veszítenek hatalmukból. Románia népe öntudatra ébred, felismeri igazi érdekeit s öntudatosan készül az új világ felépítésére.

Sárkány Péter

FELHÍVÁSOK

A város trágját juttat a közmunkákban résztvevő főlétszéknek

A Közjóléti Szövetkezet Magyar-utcai köztisztviselési telephelyén lévő, mintegy 200 székér istállótrágyát a város ellen-szolgáltatás fejében azoknak a fuvarosoknak adja, akik szekerikkel mindig készen álltak a szükséges közmunkák elvégzésére. A trágya szétosztását a Magyar Népi Szövetség földész-megbízottai végzik. A fuvarosok hétfőtől jelentkezzenek a trágyáért a helyszínen.

Felhívjuk a kolozsvári csizmadia iparosokat, hogy egy termelő, beszerző és értékesítő szövetkezet felállítására céljából megjelenjen szíveskedjenek az Ipartestület helyiségében folyó hó 15-én délután 2 órakor.

Bérgépkocsi Fuvarozók Szakszervelete felhívja tagjait, hogy adó-ügyük végett háldektalanul jelenjenek meg a taxirodóban, az adóra vonatkozó irataikkal. Vezetőség. 2362

Az EMKE elnöksége közli, hogy a vasárnap délelőtti 11 órára hirdetett igazgató-választmányi gyűlést az általános fahordási akcióban való részvétel miatt elhalasztja.

A Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervelete felhívja tagjait, hogy személyi adataik felvételére a közellátást illetően sürgősen jelentkezzenek a szakszervezet helyiségében.

Gópihurkolók és fehérnemű-készítők szakosztálya f. hó 15-én (hétfőn) d. u. 3 órakor gyűlést tart az Ipartestület székházában. Megjelenés minden tagra kötelező. Tagsági könyvét mindenki hozza magával. A vezetőség.

Felhívás. Kolozsvár és Vidéke Ipartestület felhívja a cipész, csizmadia, kárpitos, kocsi-kárpitos, szűcs és szőrmesapkakészítő, bőrdobos, szíjgyártó, kesztyűkészítő, timár tagjait, hogy január 15-én d. u. 2 órakor anyagbeszerzési ügyben tartandó megbeszélésen feltétlenül, saját érdekében jelenjenek meg. Az értekezlet helye az Ipartestület székháza.

Az iparhatóság közleményei:

Kirendelés. Az I. foku Iparhatóság Papp Jenőné kolozsvári lakost a Sándor Judit-féle nemezüzem, Gutenberg-u. 9. céghez vállalatvezetőül kirendeli. Szám: 100.032—1945.

Kolozsvár város I. foku Iparhatósága. Szám: 109627—1944. Az I. foku Iparhatóság Gombos Béláné, sz. Lessing Erzsébet kolozsvári lakost a „Konsztrukció” kolozsvári (Deák Ferenc-u. 7) céghez vállalatvezetőül kirendelte.

Az I. foku Iparhatóság 109387—1944. sz. alatt a Ninon illatszertár, Heltai-utca 15, vállalatvezetőjéül megbízta Makkay Györgyné Csákány-u. 71 alatti lakost. 2461

Az I. foku Iparhatóság 103791—1944. szám alatt Szaniszló Gábor Damjanich-u. 9. sz. alatti lakost vállalatvezetőül Ehry Attila János Fenesi-u. 43. sz. céghez kirendelte.

LEGUJABB

Malinovszki tábornagy elismerését fejezte ki Ivramescu tábornoknak

LONDON, január 13. A szovjet és román kötelekek vállalva vesznek részt a budapesti harcokban és ezen felül Szlovákiában is közösen szabadják fel a németek által megszállott területeket. Malinovszki tábornagy most állatot intézett Avra-

mescu tábornokhoz, a román hadsereg parancsnokához, amelyben elismerését fejezi ki ennek a hadseregnek bátor magatartásáért, amelyet az erdélyi és magyarországi harcok alatt bizonyított be.

Fogászati Ierakatomat

megnyitottam Jókai-utca 3. szám,

(volt „Unit” Dental Depo)

KLEIN

Alföldi utazás gyalogosan és tehervonaton

Só nincs, cukor nincs, nagy az orvoshiány, de az őszi vetés nem maradt el

DEBRECEN, január. Az ember avval a szorongó érzéssel lép újra az Alföldre, mint mikor egy kedves beteget látogatunk meg és aggódva figyeljük a légzőrendszer állapotát, az orvosok jelentését és a lábadozó saját elbeszélését.

Ilyen felfokozott kíváncsisággal elteve érkeztem

Debrecenbe,

a hajduk, a szabadságharc és az új felemelkedés fővárosába.

A vasúti összekötőhidról még csak romokat lehet látni, de az állomáson pöfékelő mozdonyok már a mozgást és az építést jelentik. A pályaudvar előtti tér mellett még ott hever két sárga villamos roncsa, de a másik utcában már rendesen közlekedik a megszokott járat, mely tömve van utasokkal. Haladok tovább a Piac utcán, mely nyüzsgő az emberektől. Batyus és táskás emberek járnak be állandóan vidékről, 20-30 kilométert is elgyalogolnak sóért, iparcikkért, nő meg a hírekért. Három óriási kifeszített vászon vonja magára a figyelmet az utcán, melyen méteres betűkkel olvasható: „Alljon talpra a nemzet! Szent szabadságharcra a német elnyomók ellen!” A másik piros és fekete betűkkel ezt a jelmondatot hirdeti: „Halál a német megszállókra és nyilas bérenceikre!” Ezeket a jelmondatokat idegzik be különben a járókelők emlékeztetőbe a színes plakátok is, míg a kirakatokban és a házakon látható kis nemzeliszínű zászlók éreztetik, hogy ebben a városban már talpra állott a nép.

A Nagylemplom egyik tornya és a tetőzet kissé megsérült, de e klasszikus alkotás ma is ugyanolyan szélesen terpeszkedik, mint maga az egész város és környéke, ahol sohasem számított a térrel és idővel való takarékoskodás.

A Biha-szálló

homlokzatán három fenyőgallyal bekeretezett színes arckép látható. Középen Kossuth Lajos, mellette Petőfi és Rákóczi arcképe. A szálló előtt szovjet ör járkál fel és alá, de a hallba mindenkit beereszt. Itt laknak a kormány tagjai és a szovjet diplomata. Sok gépkocsi várakozik állandóan a bejárat előtt, amelyek közül kéri Puskint szovjetkötvet meggyipiros sportkocsija.

Bent az előcsarnokban mozgalmas élet folyik. Mindenki valamelyik miniszterrel óhajtaná beszélni, úgyhogy a régi portás alig győzi a teletet megadni: „Tessék kissé várni. Egy órák szoktak ebédelni jönni. Talán akkor sikerülni fog.”

Ugyanis csak ebben az időben lehet valakit is elcsipni, mert ilyenkor érkezik meg mindenki a színház melletti Pénzügyigazgatóság épületéből, ahol az ideiglenes minisztérium hajlékot talált.

Ez alatt a néhány perc alatt zajlik le a beszélgetés az érdeklődőkkel, akiknek mindegyike valamilyen „fontos bejelentést” akar tenni. Szerencsére azonban az étterembe már nem juthat be más halandó, csak olyan, akinek zöld színű igazolványa van. Az őt az igazoltatásnál nem tesz kivételt.

Nagynehezen bejutok én is az egyszerűen berendezett éttermekbe, ahol végre hosszabban is el lehet beszélgetni az egyes miniszterekkel. Ilyenkor együtt van mindenki és természetesen a társalgás a megoldandó kérdések körül mozog. Megkérdelem majdnem mindegyiküket, hogy van-e valami távolabbi, vagy részletes programjuk is azon felül, amit a karácsonyi nyilatkozataikban lefektettek? A válasz mindig ugyanaz: „Távol program? Erre még csak gondolni sem lehet. Először számba kell venni a meglévőt és csak ezután lehet nekifogni az igazi munkának.”

Már felszolgálják az ebédvégi teát. Utána megint visszamegy mindenki a hivatalába. Oda is csak hosszasan igazoltatás után lehet bejutni és leg-

többször a miniszter maga jön le a kapuig, ha valakit fogadni akar. Nincsenek még miniszteriális tisztviselők, legfeljebb egy-két titkár. A miniszter meg az államtitkára jelenti az egész minisztériumot. De többre nincs is addig szükség, míg a közlekedés meg nem javul. Jelenleg ugyanis csak elvi döntéseket hoznak és a régi világ sallangjait tüntetik el.

A közlekedés most különösen fontos kérdés lett és ezt bőven tapasztalhatja az, akiben van annyi vállalkozó kedv, hogy utnak merészkedjék.

Püspökladány és Nyíregyháza közt

naponta egy személyvonat közlekedik, de az is csak félnapos késéssel. A rossz szén miatt a mozdony beteg zihál és alig halad. Különösen a hosszú tehervonatok mennek igen lassan úgy, hogy Püspökladányon túl az ember menetközben nyugodtan felszállhat egyik-másikra, ha éppen szerencsésen kifogott egy ilyen szerelvényt. Nagyobb utra azonban még kevés ember vállalkozik. A legtöbben gyalogszerrel járnak be a környéket, vagy egy-egy szekérre kapaszkodnak. En is meguntam a várást és sokszor odaszegődtem egy-egy batyus gyaloglóhoz, hogy elbeszélgetve könnyebben teljék az idő. Közben körülnézek. Berettyóújfalun határában kilótt harckocsik roncsai, az egyik gazdaságban éppen most csépelnek, egy-egy ép hid, melyet a németek a szovjet csapatok előrenyomulása miatt nem tudtak felrobbantani, harckocsi nyomok, egyébként semmi háborus maradvány. Püspökladányban csak a bombatámadás nyomai látszanak, Karcag, Törökszentmiklós majdnem teljesen ép, Kisujszálláson azonban sok ház pusztult el, mert a németek egyszer vissza is foglalták a várost. Így érek be többnapos utazás után

Szolnokra.

Már messziről látható, hogy az új vasúti hidon hogyan halad át egy tehervonat és a közúti hidon is folyik a közlekedés. Meglepően kevés az ember. Kérdéseimre Veres József főispántól megtudom, hogy a 45 ezer főnyi lakosságból csak körülbelül öt-ezer maradt a városban, de most már kezdenek visszaszállingózni úgy, hogy jelenleg körülbelül 15 ezer ember élhet az erősen megrongált épü-

letekben. Elmenekültek az orvosok a közigazgatás ügy, hogy egy szál orvossal küzdött egész Jásznagykunszolg megye, míg legutóbb Debrecenből kaptak aztán segítséget. Most már van villany, van helilap, helyreállították részben a malmokat, a cukorgyárat, a papírgyárat és megkezdődik az építés és az élet.

Elszigetelt községekben azonban nehezebb a helyzet. Nem tudnak itt az emberek a világról semmit és a hallható ágyudörgések nyomán lábra kapnak a rémhírek. A közlekedési nehézségek miatt az árukészletek sehogyan sincsenek elosztva. Hiányzik a só, petróleum és a lámpaüveg. No meg a cukor. Viszont állat és baromfi, meg liszt bőven van. Részben ezeket szokták a városi lakossággal só és cukor fejében becserelni. Ezért is látható állandóan hosszú emberkaraván az utakon.

Cegléd és Ujszász felé

menve ismét megváltozik a kép. Itt már inkább háborús benyomásokat kap az ember. Gépkocsioszlopok százaival mennek Budapest felé, hogy pótolják a vasutat, melynek minden színtalát felrobbantották a németek. De a vékony hótakaró alól kikandikál az őszi vetés, mert ezen a részen volt idő erre is. Az idei év kenyerét jelenti ez az egész lakosság számára.

Nincs hiány emberben és nincs hiány a terményekben. Ami hiányzik, az a közlekedési eszköz, hogy az elzárt kis szigetek egy demokratikus tömbbe forrjanak össze, hogy a népet a dühöt, amit Szalasi banditái és elfutott vezetősége iránt érez, alkotó építőmunkában vezesse le. Ezért tekint ma az Alföldön mindenki Debrecen felé, hogy beváltsák az ott kifüggesztett jelmondatot: „Halál a német megszállókra és nyilas bérenceikre!” Homonnay Hugó

Meghívó. Az Erdélyi Gazdák Magértékesítő Szövetkezete, mint a „Szövetség” Központ tagja 1945. január 22-én, hétfőn délelőtt 11 órakor Kolozsvárt, Majális-utca 22. sz. alatt, az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület helyiségében tartja III. évi rendes közgyűlését. Targysorozat: 1. 1943-44. üzletévi zárószámadások, igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentés. 2. Felmentvény megadása. 3. Igazgatóság és gazdaválasztmány

Gyorsabb és pontos postaszolgálatot!

Miután a Gestapo és a magyar fasiszta hatóságok terroruralma idején a postaszolgálat nagyon is bizonytalanná vált, méltán vártuk el, hogy felszabadulásunk — a közlekedési nehézségek legyőzése után — ezen a téren is javulást fog hozni.

Hiszzen a magánosok levelezése is a belső nyugalom mielőbbi helyreállítását szolgálja, de ennek fontosságát messze meghaladja az ipar és kereskedelem rendes tevékenységének biztosítása, amelynek szintén előfeltétele a minél gyorsabb és kifogástalanabb postai közlekedés.

Sajnos, nem így történt!

Az Északkeletről Brassóba küldött magyar szövegű táviratot hat nap múlva azaz kézbesítették vissza a feladónak, hogy magyarul nem továbbítható.

A Székelyföldről Kolozsvárra és vidékére küldött levelek néhány napig a segesvári cenzurán időznek, hogy 10-15 napos ut után érkezhessenek csak meg rendeltetési helyükre.

Még a fentieknél is érthetlenebb azonban az, hogy a Kolozsváron feladott és „Helyben” címzett levelek is vándorutra térnek és csak 10-12 nap múlva kerülnek vissza kikézesítésre a tordai cenzurakivattalól.

Ez a hivatal különös gondot fordít arra, hogy a magyar helységneveket áthuzza és a román elnevezést írja a küldeményekre.

Véleményünk szerint fölbaleges fáradság és időpazarlás ez, amely csak akadályozza a postaszolgálat normális működését.

Ezeknek az akadályoknak meg kell szünniük! Meg kell történni a szükséges intézkedések, hogy minden gyorsan és rendezetten menjen, a demokrácia évének és gyakorlatának megjelölésén.

Olyan postát akarunk, amelyik a román és magyar nyelvet és helységneveket egyformán ismeri és tiszteli!

megválasztása. 4. Igazgatóság és felügyelőbizottság díjazása. Mérlegszám 1944. június 30-án. Vagyon: Pénztár 18.455'85. Értékpapír 13.150'— Pénztártervezet 673.574'— Üzletrészesek 1.540'— Adóskok 2.483.732'55. Árukészlet 851.115'77. Zsákkészlet 37.535'46. Üzemanyag 22.260. Berendezés 34.976'92. Légítámadási károk 43.999'79. Összesen: 4.180.340'34 P. Teher. Üzletrésztőke 104.290'— Rendes tartalékalap 24.000'— Értékkülböztető tartalék 114.577'84. Értékcsökkenési tartalék 4.283'37. Légítámadási kártartalék 43.999'79. Elfo-gadványok 1.380.000'— Hitelezők 2.457.424'10. Osztalék 25'50. Átmeneti tételek 33.837'21. Tiszta nyereség 17.992'53. Összesen: 4.180.340'34 P. Eredményszám: Veszteség: Fizetések 129.287'69. Munkabérek 29.465'22. Általános költségek 98 ezer 298'23. Magtisztító telep költségei 29.273'26. Adók és illetékek 19.253'04. Kamatok 209.802'93. Avulás és veszteség számkönl 22.048'89. Avulás berendezésnél 4.050'16. Tiszta nyereség 17.902'53. Összesen: 559 ezer 381'95 P. Nyereség; Nyereségáthozat 512'54. Nyereség áruszámlákon 548.963'83. Jutalékok 8.500'11. Zsákkölcsönök 1.405'47. Összesen: 559.381'95 P. Kolozsvár, 1945. január 11. Az igazgatóság. Megvizsgálta és helyesnek találta a Felügyelőbizottság. A zárószámadások a közgyűlést megelőző 8 napon át a szövetkezet helyiségében közszemlére vannak téve. Tagok létszáma 1944. június 30-án: 134 tag 10429 üzletrészes. Az üzletév tolyamán belépett 106 tag 376 üzletrésszel, kilépett 2 tag 4 üzletrésszel. Felmondás alatt üzletész nem áll.

A kolozsvári törvényszék

P 3625—1944—2 sz.

Idéző hirdetés.

A kolozsvári törvényszék közhírré teszi, hogy a Kárpátok nyomdai műintézet felperesnek Válcov Timotei és tsai alperesek ellen 41.502 P iránt indított perében a perfelvételre határnapot tűzött és felhívta a feleket, hogy 1945. évi január hó 30. napján délelőtt 9 órakor hivatalos helyiségében (Budai Nagy Antal-utca 4. házszám 1. emelet 95. ajtószám alatt) jelenjenek meg, egyszersmind pedig Andorka Viktor alperes részére, aki ismeretlen helyen tartózkodik, ügygondnokul dr. Dániel Elemér ügyvéd (lakik Kolozsvár, Király-utca 10. sz.) nevezte ki.

A bíróság felhívja az alperest, hogy a fent megjelölt határnapon és órában meghatalmazott ügyvéd által jelenjen meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyette eljárni.

Kolozsvár, 1944. évi december hó 30. napján.

Dr. Jónás Imre sk.
tsz. t. eln

Kolozsvári törvényszék, mint cég-bíróság

Cg. 323—1944—17 sz. Ct. 1677

Meghívó

A kolozsvári törvényszék mint cég-bíróság a kt. 178. §-a alapján a „Concordia” részvénytársaság műszaki cikkei gyára, Kolozsvár, Tókózi-utca 12. sz. részvényesét 1945. évi február hó 1-én délelőtt 10 órakor, a társaság saját helyiségében megtartandó rendkívüli közgyűlésére meghívja.

Targysorozat: 1. Igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok választása. 2. Határozathozatal a részvénytársaság további fennállása vagy feloszlása tárgyában. Utóbbi esetben a felszámoló megválasztása. 3. Az alapszabályok 13. §-ának módosítása.

A közgyűlésen csak oly részvényesek bírnak szavazati joggal, akik részvényeiket a le nem írt szelvényekkel együtt a közgyűlés megtartása előtt 5 nappal a társaság pénztárána felhelyezték.

A közgyűlésen csak oly indítványok tárgyalhatók le, amelyek jelen meghívó tárgysorozatában fel vannak tüntetve.

Kolozsvár, 1945. évi január hó 9. napján.

Nagy sk.
tszéki bíró

Adás-vétel

BÉLYEGGYŰJTEMÉNYEKET, tömegbélyegyet bárkinél előnyösebben vásárolok. Dávid Ferenc-u. 12. 2459

ELADÓ női tülkabát, 37-es hocsizma, fehér gyermekágy. Kosztolányi-u. 18. sz. 2453

ELADÓK modern könyvszekrény, vitrin, használt konyhaszekrény, sítalp kesztyűvel, megtekinthető munkaidőben. Budai Nagy Antal-u. (Honvéd) 64. 2457

PERZSASZÖNYEGET, kristály márkás porcellánt, írógépet, filmes fényképezőgépet magos áron vesz. „Libertas” Deák F.-u. 40. 2462

ELADÓ egy öntött vaskályha. Danila Szőke festéküzlet. Dávid F.-u. 21. 2452

FERFI hócipő 44-es, női magasszárú cipő 36-as eladó. Fürdő-u. 20. sz., ajtó 2. 2412

ELADÓ egy bárnyogalléros finom tülkabát olcsón. Cim a kiadóban. 2406

FÜRÉSZPOROSKÁLYHA eladó. Mikos-u. 25. 2409

ELADÓ Stovasser-harmónium, perzsa szőnyegek, bőrgarnitúra. Cim a kiadóban. 2384

FAGYMENTES fajalmát nagytételben veszünk. Lehetőleg részleteszállítással. Dermata-Hangya. 2387

SZENET, kokszt, fát bármilyen mennyiségben vesznek. Ammer, Szolnoki-u. 4. d. u. 2-6-ig. 2331

KERÉKPÁRJÁT, varrógépet, valamint lakatosmunkáját Bankó műszerésnél vegtessze. Malom-u. 20. 2391

BÁRMILYEN nyelvű könyveket és könyvtárat vesznek. Györfi Erzsébet. Malom-u. 24. 2418

ELADÓ moderna ebédlő, háló, konyha és kombinált butorok, gyermekkosci, szelton, kanapé, asztalok, székek, stb. Butoraktár. Teleki Pál-u. 3, vagy Karolina-tér 9. sz. 2451

BÉRBE vagy százalékra kivénnék férfi fodrász-üzletet. Cim: Nyíri Mihály, Lévay-u. 35. 4. ajtó. 2420

VENNÉK szépkitvelő diófurniros kombinált szekrényt. Ajánlatok „Tiszta” jelíggel. 2450

ÖLCSÓN eladó új kékrókaboa Deák szabónál. Deák F.-u. 44. 2442

BORBÉLYÜZLET azonnal átadó. Mócok-utja 91. 2448

ELADÓ hegedű 400 pengő. Bod Péter-u. 6. 2449

KERESEK gyógyszereket megvételeire (belgyógyászati, ideggyógyászati célra). Dr. Porsche, Radák-u. 4. Uránia mellett. 2446

ÚJ vagy nagyon jó állapotban levő írógépet vesznek. Törvényszéki elnök. 2436

ÚJ, fehér félháló, matrác, paplan eladó. Kemény Zsigmond-u. 79. 2444

TIZ ködméter elsőosztályú asztalosáru, 4 cm. vastag, 20-30 cm. széles, 4-5 méter hosszú, teljesen száraz, fenyő foszfnidesszka eladó. Rebb, Bethlen-utca 20, II. em. 2499.

SÖTETKÉK, mely gyermekkosci eladó. Pálffy János-u. 3. 2498

ÖT-ZAZ kg-os új mérleg eladó, sulyckal. Deák Ferenc-utca 43, I. 3. ajtó. 2495

TA GOHARMONIKA, Höhner, nyolcvan basszus, 1-2 váltót keresek megvételeire. Magyar-utca 2, portásnál. 2493

ÍRÓGÉP, jó állapotban eladó. Pekri-utca 18 szám. 2492

MAGAS áron megveszem a Világosság 1-3 és 41-ik számait. Cim a kiadóban.

KÉTEZÉK drb. tetőcserepet megvételeire keresek, esetleg apró tételekben. Papp György bádogos, Heltai-utca 18. 2490

KERESEK azonnalra jókarban levő kombinált szobát és konyhaberendezést. Cim: Imre Márton, Kossuth Lajos-utca 54 szám. 2439

LISZT ellenében tarhonya, laska és különféle levestésztá kapható a Tésztagyárban, Horea (Horthy) -ut 8. Bérnyelkát vállalok. 2502

TANGÓHARMONIKÁT vesznek, 42-est Oriold, Vizművek. 2483

TABLAS peretlitt vesznek, bármilyen mennyiségben. Oriold, Vizművek. 2483

EGY rövid férfi-unda eladó. Cim: Szappan-utca 2 sz., I. em., utolsó ajtó. 2502

BÁBKAVÉI veszünk. Espresso, Dózsa György (Wesselényi)-utca 1. 2475

ELADÓ julányos áron két darab bárnyobőr. Megtekintető Unió-utca 3, Derinél. 2560

KÖNYVEKET vásárolok, házhoz megyek. Megkereséseket „Magyar regény” jelíggel. 2465

AKTATÁSKA eladó. Fecske-u. 42. 2525

HASZNÁLT gyermekkosciakat vesznek és mindentelre javítást vállalok. Fecske-u. 34. Kocsigyártó. 2524

KULONBOZO butorok kaphatók. Szekrények, komódok, íróasztalok, szekreter, rzalonasztal, ebédlőkredenc, sezionok úgyak, tükrök, festmények. Kossuth Lajos-utca 14, Kunyaro. 2392

VESEK romit. Farkas, Eötvös-utca 11. em. 2396

APRÓHIRDETÉSEK

MOSLÉK eladó. Bagolyvár-étterem, Rózsa-utca 8. 2523

VESEK ócska ruhát, fehérneműt. Szabadság-tér 12. Rác. 2521

VENDÉGLŐSÖK, kávéházak figyelmébe! Üvegáru érkezett Kerekes üvegüzletébe. 2522

ASZTALOSOK figyelmébe! Deszkák, ládák eladók. Kerekes, üvegüzlet. 2522

VESEK, eladók használt ruhákat, egyéb tárgyakat. Russu László, Dávid Ferenc-utca 3. 2519

VILLANVMOTORRAL felszerelt husdarálló és kézi vízszivattyú 10 m. csővel eladó. Heltai-u. 11 sz. 2517

EZÜST evőeszközöket és más tárgyakat vennék. Cim „Ezüst” jelíggel a kiadóban. 2430

PERZSASZÖNYEGEKET vesznek. Cim „Szönyeg” jelíggel a kiadóba. 2430

PERZSABUNDÁT közeptermetre vesznek. Cim „Perza” jelíggel a kiadóba. 2430

BÉLYEGGYŰJTEMÉNYEKET, tömegbélyegyet bárkinél előnyösebben vásárolunk, kivánságra lejjel fizetünk. Dávid Ferenc-utca tizenkettő. 1677

BÉLYEGGYŰJTEMÉNYEKET, tömegbélyegyet legmagasabb áron, állandóan vesznek. Horea 48. I. emelet 5. 2308

HASZNÁLT ruhát vesznek és eladók. Fülöp Márton Duplex, Hunyadi-tér 11. 2376

ÖLCSÓN eladó jókarban levő fekete csikóbunda Málnássynál. Dózsa György-utca 16. I. em., ajtó 1. 2405

HASZNÁLT ruhát, butort, fehérneműt vesznek és eladók. Mindezekből vannak raktáron eladásra. Muresán, Málnovszkitér 8. 2432

GYAPJUT, juh- vagy angorát vesznek. Miklós, Csákány-utca 65. 2398

VILLANVMOTORT 3 HP-ig vesznek. Cim-et kérem a kiadóba „Motor” jelíggel. 2428

ELADÓ jókarban levő hosszú, férfi bőrkabát. Petőfi-utca 31. 2424

ARANYPÉNZZT, aranyat és ezüstöt napi áron veszünk Urbansky és Kérdő ékszer-és órakereskedés, Szabadság-tér 24 sz. 2433

ELADÓ egy teljesen új Singer-varrógép. Mócok-utja 6. D. u. 3-4-ig. Gr. 2441

BODEGA belvárosban, torgalmas helyen, berendezéssel, engedélyvel elköltözés miatt átadó. Cim a kiadóba. 2513

FIGYELEM! Tört aranyat és ezüstöt a legmagasabb napi árért vesznek. Hilt Kálmán, Mátyás király-u. 2. 2507

EBÉDLŐASZTALRA való kézimunka diszabroszt, stéptelt mély gyermekkosci, batizstot, pikét és fehérneműselymet keresek megvételeire. Ugyanott szmokingnadrág eladó. Barcsai-u. 15. 2509

ELADÓ fillé ágytakaró, függöny, abrosz, antik ebédlőabrosz, disztárgyak, perzsa-szőnyegek. Rákóczi-u. 86. 2481

EGY garnitúra új kocsikerék ráfok nélkül eladó. Berck-u. 13. 2479

FÜSZERBERENDEZÉS eladó. Tégla-s-utca 100. 2480

Alkalmazást-keres

ÁLLASTALAN postatisztviselői irodai munkát vállal. Cim a kiadóban. 2474

HÁZVEZETŐNÖNEK menno idősebb uriaszony olyan uncsaládroz, urnóhoz vagy urhoz, ahol meleg otthonra talál. Leveleket „Meleg otthon M. E.” jelíggel a kiadóba. 2455

ELMENNÉK kiszolgálónőnek, esetleg házvezetőnőnek. Szilágyiné, Trefort-u. 16. 2403

VILLANYSZERELÉST, motorjavítást és vezeték szerelését vállalom, Ugyanott 3.5 motor és Csepel-varrógép eladó. Jánku Gábor, Radák-utca 4. 2478

OKLEVELES gazda gazdaságnál, erdő-szetnél vagy fakitermelésnél elhelyezkedést keres. Cim a kiadóban.

INTELLIGENS nő betársulna üzletbe készpénzzel. Ajánlatot „Megélhetés” jelíggel a kiadóba. 2504

ÓRAKÖNYVELEST vállal referenciakkal rendelkező, mérlegképes könyvelő. Szives megkereséseket „Pontos munka” jelíggel sziveskedjenek leadni. 2413

IV. KÖZÉPISKOLÁT végzett fiatal nő, bármilyen állást keres. Cimket „Megélhetés” jelíggel a kiadóba kér. 2498

Alkalmazást kaphat

13-15 ÉVES kislányt mindenesnek fel-veszek könnyű munkára. Sibeliusz-u. 19. Kóti. 2460

GYAKORLATTAL bíró fiatal minde- nest kis családhoz keresek. Kalmár, festék-üzlet, Deák F.-u. 25. 2415

CIPÉSZMUNKÁSOKAT és egy fűzőnőt azonnal alkalmazok. Rézi cipőszalon, Dózsa György-ut 19. 2421

TRAFIKOS társat keresek, vagy trafikot kérbe vennék 5-6,000 pengővel. Cim a kiadóban. 2491

EGY tanuló heti 50 pengő kezdőfizetés-sel felvétetik. Kun Mátyás fia, Kossuth Lajos-utca 1. 2472

FIATAL házvezetőnőt keresek azonnalra, déli 1-2 között. Bocskai-u. 3. Friedman, 2515

OROSZUL beszélő, szakképzett zsidó éjjeli portást keres Transsylvania szálloda. Dózsa György-u. 20. 2511

ALKALMAZÁST kap fiatal, tehetséges szakáca, hideg és meleg büffé (szoszjer). Értekezni 15-17 óra között személyesen. Széchenyi-tér 25-26 sz., Donátnál. 2369

VASESZTERGÁLYOSOKAT, fémcsiszolókat és fémcsiszolóknak felvesz a „Ravag” fémáruháza, Allomás-utca 19. 2399

SÜRGŐSEN keresek szeszfűzőmestert szerzőgyárvezetőnek. Ugyanott eladó zománcozott, samottal bélelt irodai kályha. Emke-utca 5. Irisz-telep. 2414

LEÁNY kerestetik harisnya szemfelszedésre géppel. Györgyalvi-ut 77. 2456

FUVOS ZENESZÉK! Felkérem a Kolozsváron tartózkodó fuvos zenészeket nemzeti-ségre és foglalkozásra való tekintet nélkül, ha mint működőttagok részt óhajtanak venni a kisiparcsok fuvos-zenekarában, folyó hó 17-én, szerdán délután 4 órára jelenjenek meg egy közös értekezleten, Magyar-u. 11. 2470

MAKARONIKÉSZÍTÉSben teljesen jár-tas munkásnőt azonnali belépésre felvesz Tésztagyár, Horea (Horthy) ut 8. 2502

Ingatlan-lakás

BUTOROZOTT szoba kiadó. Ady-u. 5. Ugyanott gyapju eladó. 2925

KERESEK két szoba, konyha, előszobát belvárosban. Jelige: „Világos udvar és kevés lakó”. 2401

LAKÁST keresek központban női divat-szalonnak. Tanulót felveszek. Butort vesznek. Jókai-u. 25. Kepp Anna. 2393

KIADÓ egy szoba-konyha, összkomfortos. Ész-t. 18. 2445

BUTOROZOTT szoba kiadó. Hegedűs Sándor-u. 15. 2441

KÜLONBEJARATU butorozott szoba kiadó. Ásó-u. 8. 2436

BELVÁROSI szerényigényű butorozott szoba ágyemű nélkül kiadó. Eladó 2 nagy fotel és női íróasztal. Cim a kiadóban.

KERESEK 2 vagy 3 szobás komfortos lakást a belvárosban. Cim a kiadói hivatalban. 2486

KISEBB helyiséget lakással, vendéglő-nek keresek. Berendezés és engedélyem van. Cim a kiadóban. Gr.

ÜZLETHELYISÉGET keresek. Cimket „Belvárosban” jelíggel kérek. 2501

NAGY raktárhelyiséget keresek a bel-városban. Kerekes, üvegüzlet. 2522

BUTOROZOTT szobát keresek. Cimket „Ágyeművel” jelíggel. 2520

KERESEK 2 szobás, komfortos lakást belvárosban. „Jó lakás” jelíggel a ki- adóba. 2507

ELCSERÉLEM Széchenyi-téri textil be- rendezési üzletet bogegának alkalmassal Kovács vulkanizáló. Malom-u. 8. 2526

3 SZOBA, konyha, mellékhelyiségek és 2 nagy szoba irodának vagy orvosi ren- delőnek kiadó, esetleg konyhasználattal. Szappan-u. 1. Érteklődhetni Transsylvania szállodában. 2510

KÉT különbejaratu butorozott szoba kiadó Bartha Miklós-utca. Cim a szer- kesztőségbe. 2506

KIADÓ különbejaratu butorozott szoba, előszoba, esetleg két személy részére. Ugyan- ott kisebb jókarban levő főzőkemencc el- adó. Rákóczi-ut 110, felső villa. 2508

KERESEK központban műhelynek alkal- mas helyiséget emeleten, udvarban vagy utcára. Ajánlatokat a kiadói hivatalba ké- rek. „Műhely” jelíggel. 2395

KIADÓ butorozott szoba, esetleg két személy részére is, ágyemű nélkül. Cim- a kiadóban. Gr. 30

BELVÁROSBAN elegánsan butorozott szoba kiadó. Kossuth L.-u. 32, emelet 10. 2494

UTITÁRSÁKAT keresek zilahi autó- uhoz. Felvilágosítás: Kocsis, Vár-u. 12. 2468

Különféle

ÖZV. BALAZS ISTVANNÉ az V-ik kerületből keresse fel Horváth Istvánt, mert fiáról, ki szakaszvezető, felvilágosítást ad. Budai Nagy Antal-u. 100. 2454

FELKEREM azon illetőt, ki Borgóprun- don a 33. hegyvidékszoknál szolgált es tud valamit Nagy Jenőről, értesítse édesapját Dermata cipőüzletben. 2404

SZERDÁN délelőtt Nagy Gyula mé- szárszekében felejtettem kézitaskámat, harc- téren elesett fiam utolsó tábori lapjával és fényképeivel. Kétségbeesett anya kéri a megtalálót, a pénzt tartsa meg, az iratokat adja vissza. Cim a kiadói hivatalban. 2427

A DERMATA-gyár területén egy 3 lóerős villanymotort találunk. A tulaj- donos a megfelelő okmányokkal jelentke- zék a Dermata személyzeti osztályán. F. HARISNYA szemfelszedést és javítást vállalok. Kapás-u. 7. sz. alatt. 2514

HAZIKOSZT kihordásra kapható. Tiszta és pontos kiszolgálás. Holdvilág-u. 40. sz. 2512

PRÁGER SÁNDOR Kecskemétről keresi Dones nevű, 19 éves vegyésztanuló fiát. Szives értesítést kérünk Sebe József néve- re, Szabadság-tér 29. 2477

KERESEK 10,000 pengőt 1 évre, 20 szá- zalékos kamatra. Cimket „Értéke áruban” jelíggel. 2487

KÉREM, hogy aki dr. Resch Viktor (Brassai) munkaszolgálatosról tud, értesít- se Erdélyi Simon-céget, Széchenyi-tér 1. Nevezett a 106/5 századhoz tartozott és állítólag 1944 július 25-én Nadona mellett orosz fogságba került. 2518

GYORSIRÁST tanítok. Fürdő-utca 32 szám. 2394

FELKÉREM Varga Károlynét, aki Egye- tem-u. 3 szám alatt lakott, hogy jelentkez- zen Sebestyén ügyvéd irodájában. Szabadság- tér 21. 2476

„EVA STUDIO”. Rajz- és festőszabad- iskolába a beiratkozások megkezdődtek az „Eva” műkereskedésben, főpostával szem- ben. 2469

AZ AZ UR, aki Sütő Illésnél járt a Csémbi Dezső-utcában hirt hozott: Sütő Lászlóról, tudassa velem címét. Sütő Lászlóné, Csa- b- utca 62. 2467

NYAKKENDŐ-klinika tisztit, fordít, javít. Nyakkendő kaphatók. Unió-u. 12. 2482

KÉREM azt a férfit, ki Ecselci Jánostól üzenetet hozott, keressem fel vagy közölje címét. Eperjes-u. 8. Ecselciné. 2473

ÓTEZER PENGŐ jutalom a nyomravezető- nek. Pápai Mihály egyetemi állást Kő- kert-utcai lakásáról elűnt, tulajdonomat képező paplanselymek, vásznak és női ruhaanyagokról, ahi felvilágosítást tud adni, közölje velem sürgősen. Vas Lajos paplankészítő, Unió-utca 8 sz. 2416

ÖSSZKOMFORTOS 4 vagy 3 szobás la- kást keresek kimondottan „központban” jelíggel. 2431

FIGYELEM! Hűsoparok, vendéglők, boggyások figyelmét felhívom, hogy leve- csont és egyéb hentesáru kaphatók leg- jutányosabb áron. Pontos kiszolgálás. Szí- ves párlfogást kér Takács husárüzem, Kádár-utca 10. 2363

DERMATA-MŰVEK udvaráról december 31-én a Szent János-kúti fahordáshoz el- vitt kézi stráfszekeret mai napig sem hoz- ták vissza. Aki tud róla, Dermata Han- gyában jelentse. 2386

ANGOLUL megtanítom új módszerem- mel legrövidebb idő alatt. Könyveden, fá- radtság nélkül tanul. Jelenkezés naponta délelőtt 11-1 óráig. Gyenge Áron, Kos- suth Lajos-u. 5. I. em., ajtó 5. 2519

BÜSÉGES, jó házikoszt kapható, kihor- dásra is. Berde Mózes-u. 3. II. em. 2340

ELSŐTÉTÍTÉSI papirroléttákat méret szerint, papiranyagok készen kaphatók. Rohmann Ferenc, Kossuth Lajos-utca 7. (udvarban.) 2344

FUVAROZÁST garantáltan vállal a Ma- gyar Fuvárosok Szállító Vállalata, Széche- nyi-tér 20. 2297

ARUSZALLITÁST, költöztetéseket és mindennemű szállítást garantáltan és szakkereső vállalok. Berde Mózes-utca 3, II. emelet. 2299

FÜSZERÜZLETET azonnal átveszek, vagy megveszek. Balogh György, Magyar- utca 60. 2309

CSILLAR,
villamosági cikkek,
villanszerelés
HOMM VILMOS-nál
Postakert-u. 16. sz.

Select-mozgó
Sam Sawyer kalandjai
Szines film,
főszerepben: Tommy Kelly
Az új közvilágítási rendelkezések folytán
vasárnaptól kezdődőleg az előadások kezdete
2, 4 és 6 órakor. Vasárnap és ünnepnap dél-
előtt 11 órakor.

Ha szórakozni akar
jöjjön az **Aranypók**
Mindon délután venetgióbe,
táncon tan. Unió-utca 14. sz.

Vízmelegítéses **amerikai rendszerű**
koltetógép üzembehelyezésére kaució-
képes **fele. óra kezelt keresők.** Jelent-
kezés EMGE állattenyésztési ügyosztá-
lyon, Majális-u. 22, d. e. 9-14 óra között.

Szerkesztő **BALOGH EDGAR**
A szerkesztésért felel **NAGY ISTVAN**
Hivatalos órák 8-tól 12-ig.
Szerkesztőség és kiadói hivatal:
Brassai utca 7.